

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **T. K.**, nar. X., štátny príslušník Arménskej republiky, t. č. miestom pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, *zastúpený Advokátskou kanceláriou Š., s.r.o., M.*, proti odporcovi: **Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance, Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Ulič, 067 67 Ulič**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p. PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011 **zmeňuje** tak, že rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011 potvrdil rozhodnutie č. p. PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), zaistil dňom 27. júla 2011 navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov (§ 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov) a umiestnil ho v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej v texte aj len „ÚPZC Sečovce“) podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že z výroku aj z odôvodnenia rozhodnutia odporcu vyplynulo, že navrhovateľ bol zaistený za účelom výkonu administratívneho vyhostenia, ktorý mu bol uložený rozhodnutím Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Ulič (ďalej v texte aj len „OHK Ulič“) č.p. PPZ-HCP-SO15-91-002/2011 zo dňa 11. júna 2011 a ktorým mu bol uložený aj zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na päť rokov, t.j. do 10. júna 2016. Súčasťou tohto rozhodnutia je aj výrok podľa § 55 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ktorým bol vylúčený odkladný účinok odvolania proti tomuto rozhodnutiu, v dôsledku čoho sa toto rozhodnutie stalo vykonateľným dňa 11. júna 2011, v tento deň si ho navrhovateľ osobne prevzal.

K odvolacej námietke ohľadom prebiehajúceho „Dublinského konania“ krajský súd uviedol, že odporca vo svojom rozhodnutí dostatočne argumentoval údajmi zistenými pri preverovaní osoby a dokladu predloženého navrhovateľom, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise a z ktorých vyplýva, že navrhovateľovi na území Rakúska azyl udelený nebol, ale má zákaz vstupu na územie Rakúska do 2. februára 2015, pričom sám navrhovateľ sa rozporne vyjadroval o mieste svojho pobytu na území Rakúska. Prebiehajúce dublinské konanie podľa krajského súdu nemá vplyv na výkon rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení, pre ktorý bol navrhovateľ zaistený.

Krajský súd ďalej uviedol, že správny orgán je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel, vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka,

chránených inými právnymi predpismi. Krajský súd konštatoval, že odporca postupoval správne a v súlade so zákonom, pričom v konaní bola preukázaná odôvodnenosť zaistenia navrhovateľa pre účel výkonu administratívneho vyhostenia a zároveň bola preukázaná dôvodnosť zásadného zásahu do jeho osobnej slobody, spočívajúceho v jeho umiestnení do ÚPZC Sečovce. Vzhľadom na dôkazy vykonané v správnom aj súdnom konaní bolo krajskému súdu zrejmé, že v prípade zaistenia navrhovateľa boli splnené všetky zákonom i medzinárodnými zmluvami ustanovené podmienky pre zaistenie osoby.

Krajský súd zvažil všetky skutočnosti a na ich základe, v súlade so zákonnými ustanoveniami, v zmysle § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), napadnuté rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011 ako zákonné potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Uviedol, že s rozsudkom krajského súdu nesúhlasí z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O. s. p. a to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ v odvolaní namietal rozpor výroku rozhodnutia o zaistení a jeho odôvodnenia, nakoľko podľa výroku rozhodnutia môže byť navrhovateľ zaistený o viac ako mesiac viac ako mal odporca v úmysle navrhovateľa zaistiť podľa odôvodnenia rozhodnutia, keď z výroku rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ je zaistený od 27. júla 2011, na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov, avšak v odôvodnení rozhodnutia je uvedené, že lehota zaistenia plynie od 11. júla 2011 – odo dňa zaistenia navrhovateľa na základe už zrušeného rozhodnutia o jeho zaistení č. p.: PPZ-HCP-SO15-147/2011 z 11. júna 2011. Odporca tak svojím konaním predĺžil maximálne zákonom stanovenú lehotu zaistenia navrhovateľa, rozhodnutie je preto v rozpore so zákonom a je nepreskúmateľné pre svoju nezrozumiteľnosť. Samotný výrok rozhodnutia si podľa navrhovateľa protirečí v tom, že odporca na jednom mieste uvádza, že zaisťuje navrhovateľa najviac na šesť mesiacov a následne, že môže túto lehotu predĺžiť najviac o 12 mesiacov. Navrhovateľ tak

nemá právnu istotu v tom, ako dlho bude v zmysle takéhoto výroku pozbavený svojej osobnej slobody.

Krajský súd k tejto námietke, ktorú navrhovateľ predložil už v prvostupňovom súdnom konaní, uviedol, že odporca podľa neho postupoval správne, ak v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že lehota zaistenia navrhovateľa sa počíta už od 11. júna 2011, teda od prvého zaistenia navrhovateľa a dodal, že sa tak do zaistenia započíta čas, na ktorý bol navrhovateľ zaistený na základe predchádzajúceho rozhodnutia o zaistení. Podľa jeho názoru je výrok rozhodnutia v súlade so zákonným ust. § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, v zmysle ktorého cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov s tým, že policajný útvar môže rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia najviac o 12 mesiacov z dôvodov uvedených v tomto ustanovení zákona.

Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že prvýkrát bol zaistený rozhodnutím odporcu č. p.: PPZ-HCP-SO15-147/2011 z 11. júna 2011, pričom uvedené rozhodnutie bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 2Sp/14/2011 z 13. júla 2011 zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Navrhovateľ bol zo zaistenia prepustený v zmysle príkazu na prepustenie dňa 27. júla 2011. Týmto dňom mu začala plynúť 30 dňová zákonná lehota na vycestovanie z územia Slovenskej republiky, počas ktorej sa podľa navrhovateľa cudzincovi maximálne na 30 dní formálne legalizuje pobyt, aby mu bolo umožnené vyriešiť jeho vycestovanie z územia Slovenskej republiky, miesto toho bol navrhovateľ bezprostredne po prepustení zaistený. Nepretržitosť zaistenia je podľa navrhovateľa podčiarknutá aj tým, že v zmysle odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa lehota zaistenia navrhovateľa má počítať odo dňa 11. júla 2011, teda od zaistenia navrhovateľa podľa dnes už zrušeného rozhodnutia o zaistení z 11. júla 2011. Krajský súd sa podľa navrhovateľa s námietkou jeho zaistenia v čase, keď mu bola určená 30 dňová lehota na vycestovanie nijako nevysporiadal.

V odvolaní navrhovateľ ďalej uviedol, že vinou odporcu vznikla okolo neho nezrozumiteľná situácia. Rozhodnutím odporcu bol totiž administratívne vyhostený do Arménska. Po vydaní tohto rozhodnutia príslušné orgány iniciovali začiatok tzv. „Dublinského konania“ s cieľom presunúť zodpovednosť za rozhodovanie o azylovej žiadosti účastníka konania do Rakúska. Z uvedeného podľa navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že príslušné orgány iniciujú odsun navrhovateľa do Rakúska a nie do Arménska. Ak teda odporca zaistil navrhovateľa za účelom realizácie rozhodnutia o administratívnom

vyhostení do Arménska, ale uskutočňuje kroky k jeho odsunu do Rakúska, je jeho zaistenie neúčelné, pričom sa odvolával na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19. októbra 2010 (ďalej len „nález“), ako aj rozhodnutie Najvyššieho správneho soudu č. k.: 2 As 80/2009-66, na ktorý Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze poukazuje. Krajský súd podľa navrhovateľa nesprávne právne posúdil vec, ak uviedol, že prebiehajúce Dublinské konanie nemá vplyv na výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení navrhovateľa.

Navrhovateľ ďalej konštatoval, že rozhodnutie odporcu nebolo možné považovať za riadne odôvodnené tak, ako si to vyžaduje § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sža/94/2010, z ktorého vyplýva, že správny orgán musí v odôvodnení rozhodnutia opísať predmet konania, poukázať na skutkové zistenia, uviesť dôkazy, z ktorých vychádzal a ako sa vysporiadal s návrhmi na vykonanie dôkazov zo strany účastníkov, prípadne s ich námietkami k vykonaným dôkazom, pričom rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné pre svoju nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Navrhovateľ v odvolaní poukázal na tzv. návratovú smernicu – smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „Smernica“ alebo „návratová smernica“), ktorá v čl. 15 ustanovuje, kedy je možné zaistiť cudzinca, voči ktorému prebieha konanie o návrate; sú tam uvedené len dva dôvody – existencia rizika úteku alebo vyhýbanie sa, či bránenie procesu prípravy návratu alebo odsunu. Ďalej uviedol, že odporca nevenoval žiadnu pozornosť ani zneniu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi SR. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (navrhovateľ poukázal na rozhodnutia vo veci Singh proti Českej republike, sťažnosť č. 60538/00, rozsudok z 25.01.2005 a Ali proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 24881/94, rozsudok z 05.08.1998), aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné a všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Krajský súd sa podľa názoru

navrhovateľa s námietkou ohľadom neskúmania zákonnosti jeho zaistenia podľa uvedených predpisov nevysporiadal.

Na záver odvolania navrhovateľ požiadal o urýchlené rozhodnutie v zmysle čl. 5 ods. 4 Dohovoru a nálezu Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 6/07-52 z 10. apríla 2008.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril prípisom zo dňa 14. septembra 2011, v ktorom uviedol, že zotrváva na dôvodoch uvedených v preskúmanom rozhodnutí, nakoľko boli splnené všetky zákonné dôvody uvedené v § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov.

Podľa názoru odporcu je napádané rozhodnutie v súlade so zákonmi, vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci a obsahuje predpísané náležitosti. Správny orgán pre vydanie rozhodnutia zisťoval presne a úplne stav veci a za tým účelom obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Kódexu schengenských hraníc, bol navrhovateľ ako občan tretej krajiny povinný mať platný cestovný doklad alebo doklad, ktorý ho oprávňuje prekročiť hranicu. Túto povinnosť účastník konania nesplnil a tým naplnil skutkovú podstatu priestupku podľa ust. § 76 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, pretože sa neoprávnene zdržiaval na území Slovenskej republiky. Aj keď navrhovateľ svojmu právnenému zástupcovi uviedol, že je žiadateľom o azyl v Rakúskej republike, odporca zaobstaral dôkazy, ktoré toto tvrdenie navrhovateľa nepotvrdzujú.

Výrok napadnutého rozhodnutia o zaistení č. p.: PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 z 27. júla 2011 je formulovaný presne, stručne a určito, pričom obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, s určením lehoty na zaistenie. V súlade so zákonom je aj časť výroku, kde zákon o pobyte cudzincov v ustanovení § 62 ods. 3 umožňuje policajnému útvaru predĺžiť lehotu zaistenia najviac o 12 mesiacov, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon jeho administratívneho vyhostenia sa tento výkon predĺži z dôvodu, že cudzinec dostatočne nespupracuje alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote šesť mesiacov.

V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol, že lehota na zaistenie plynie účastníkovi konania dňom 11. júna 2011, kedy bolo vydané prvotné rozhodnutie o zaistení,

ktoré bolo Krajským súdom v Košiciach zrušené. Aj keď prvotné rozhodnutie de iure neexistuje, účastníkovi konania bola zaistením obmedzená osobná sloboda dňom 11. júna 2011, správny orgán preto považoval za zákonné začať počítať lehotu zaistenia dňom 11. júna 2011, z dôvodu dodržania času zaistenia uvedenom v ust. § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, čo znamená, že do zákonnej lehoty najviac šesť mesiacov sa započíta i doba zaistenia na základe predchádzajúceho zrušeného rozhodnutia. Na základe uvedeného odporca nepovažuje stanovenie začiatku plynutia lehoty na zaistenie dňom 11. júna 2011 za rozpor medzi výrokom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ani nečiní výrok rozhodnutia nezrozumiteľným.

Správny orgán dospel k záveru, že navrhovateľ naplnil zákonný dôvod administratívneho vyhostenia podľa § 57 ods. 1 písm. b) prvý bod zákona o pobyte cudzincov a to tým, že sa zdržiaval na území Slovenskej republiky bez oprávnenia. Správny orgán skúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1, 2 zákona o pobyte cudzincov, ako aj okolnosti vedúce k administratívne vyhosteniu navrhovateľa v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd podľa čl. 3 a 8, pričom dospel k odôvodnenému záveru, že neexistujú prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do Arménska alebo inej krajiny, ktorá ho prijme na svoje územie, teda považuje zaistenia navrhovateľa za účelom administratívneho vyhostenia za účelné a efektívne a to aj s ohľadom na ust. § 59 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, pretože cudzinec nemôže vycestovať, lebo nemá platný cestovný doklad alebo prostriedky na vycestovanie.

K námietke ohľadom prebiehajúceho „Dublinského konania“ uviedol, že konanie bolo začaté Dublinským strediskom Migračného úradu Ministerstva vnútra SR, na základe žiadosti ÚPZC Sečovce a má za to, že iným útvarom iniciované „Dublinské konanie“ nezakladá neúčelnosť rozhodnutia o zaistení, ktoré bolo vydané OHK Ulič. Konanie doposiaľ nebolo ukončené a samotné začatie tohto konania neznamena automaticky odsun navrhovateľa do Rakúska. Zdôraznil, že podľa zistení OHK PZ Ulič má navrhovateľ zákaz vstupu na územie Rakúska do 02. februára 2015.

K námietke navrhovateľa, že správny orgán sa nezaoberal návratovou smernicou uviedol, že v prílohe č. 2 zákona o pobyte cudzincov v bode 11 zoznamu preberaných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie je uvedená práve táto smernica. Z tohto dôvodu možno logicky usúdiť, že zákonný postup v zmysle ustanovení zákona o pobyte cudzincov je

postupom v intenciách návratovej smernice. Vytýkal navrhovateľovi neúplné a do určitej miery nepresné parafrázovanie znenia čl. 15 návratovej smernice, ktorý znie: „*Pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä keď:*

- a) *existuje riziko úteku, alebo*
- b) *dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy návratu alebo odsunu.*

Zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie, trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.“

V prípade navrhovateľa možno za vyhýbanie resp. bránenie procesu prípravy návratu alebo odsunu považovať zmätočné, neúplné a zavádzajúce údaje týkajúce sa jeho vycestovania z domovskej krajiny a jeho pobytu na území Rakúskej republiky, ktoré podal správnomu orgánu, ako aj svojmu právnomu zástupcovi.

Odporca považuje svoj postup, kedy navrhovateľa zaistil bezprostredne po prepustení za jediné možné, účelné a efektívne riešenie, pretože by jeho pobyt na území Slovenskej republiky nebol legálny z dôvodu, že navrhovateľ nemá cestovný doklad alebo doklad, ktorý ho oprávňuje k pobytu na území Slovenskej republiky, teda jeho vycestovanie by bolo nereálne a zákonnou cestou neuskutočniteľné. Odporca je pritom presvedčený, že jediným dôvodom, ktorý umožňuje účastníkovi konania zotrvať na území Slovenskej republiky je prebiehajúce konanie o vyhostení a konanie o zaistení, teda z dôvodu, pre ktorý bol účastník konania zaistený.

Na záver odporca uviedol, že svojím postupom nijako nepoškodil navrhovateľa v jeho právach a právom chránených záujmoch, rozhodnutie o zaistení navrhovateľa bolo vydané zákonným spôsobom a jeho pozbavenie osobnej slobody bolo efektívne a účelné.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych

orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O. s. p.).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ bol dňa 10. júna 2011 o 14:55 hod. podľa ust. § 18 ods. 4 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore predvedený na OHK PZ Ulič. Pri predvádzaní navrhovateľ predložil doklad žiadateľa o azyl v Rakúskej republike, s dátumom vydania 22. decembra 2004. Previerku osoby a dokladu na základe žiadosti OHK PZ Ulič vykonala rakúska strana Spoločného kontaktného pracoviska Jarovce – Kittsee, pričom bolo zistené, že navrhovateľ bol na území Rakúskej republiky žiadateľom o azyl, toto konanie však bolo 02. februára 2009 zastavené a azyl mu udelený nebol. Výsledkom previerky bolo aj zistenie, že navrhovateľ má udelený zákaz vstupu na územie Rakúska do 02. februára 2015 a v súčasnosti nemá žiadny pobyt na území Rakúska. Z uvedeného odporcovi vyplynulo, že navrhovateľ sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene, bez platného cestovného dokladu alebo dokladu, ktorý ho oprávňuje prekračovať hranice a platného víza, čím porušil ust. čl. 5 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady ES č. 526/2006, ktorým sa ustanovuje Kódex Spoločenstva o pravidlách pohybu osôb cez hranice, čím naplnil všetky znaky skutkovej podstaty priestupku podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov. Rozhodnutím OHK PZ Ulič č. p.: PPZ-HCP-SO15-147/2011 z 11. júna 2011 bol navrhovateľ podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov o 11:00 hod. zaistený na účel administratívneho vyhostenia a o 16:00 hod. umiestnený v ÚPZC Sečovce. Voči tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu opravný prostriedok na Krajský súd v Košiciach, ktorý podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O. s. p. toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil OHK PZ Ulič na ďalšie konanie. V rozsudku 2SP/14/2011 zo dňa 10. júla 2011 krajský súd uviedol okolnosti, s ktorými sa mal správny orgán pri vydaní nového rozhodnutia vysporiadať.

Navrhovateľ bol 27. júla 2011 o 13:00 hod. prepustený z ÚPZC Sečovce a následne na OHK PZ Ulič vypočutý za prítomnosti tlmočníka z jazyka ruského Mgr. I. V. Dňa 27. júla 2011 o 17:00 hod. bol navrhovateľ rozhodnutím OHK PZ Ulič č. p.: PPZ-HCP-SO15-147-001/2011, zo dňa 27. júla 2011 podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov zaistený na účel administratívneho vyhostenia. Navrhovateľ odmietol podpísať svoju

výpoveď zo dňa 27. júla 2011 a rovnako odmietol podpísať a prevziať vydané rozhodnutie o zaistení. Podľa ust. § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov bol navrhovateľ 27. júla 2011 o 21:30 hod. umiestnený v ÚPZC Sečovce. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok na Krajský súd v Košiciach, ktorý rozsudkom č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011 rozhodnutie odporcu potvrdil.

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len Najvyšší súd SR⁴), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyselne k záveru, že rozsudok krajského súdu bolo potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2. novembra 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov zaistil navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov (§ 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov) a podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil v ÚPZC Sečovce. Preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa, uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov je policajt oprávnený zaistiť cudzinca na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov. Policajný útvar môže rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia najviac o 12 mesiacov, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon jeho administratívneho vyhostenia sa tento výkon predĺži z dôvodu, že cudzinec dostatočne nespolupracuje alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety; to neplatí, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. (§ 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov)

Podľa § 63 písm. e) a f) zákona o pobyte cudzincov je policajný útvar povinný skúmať po celý čas zaistenia cudzinca, či trvá účel zaistenia a je povinný zaisteného cudzinca bez zbytočného odkladu prepustiť, ak zanikol účel zaistenia, na základe rozhodnutia súdu alebo ak uplynula lehota zaistenia.

Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi (čl. 7 ods. 5 Ústavy SR). V článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru je uvedené, že každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom a pod písm. f) je uvedené zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený. Preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že navrhovateľa zaistil na maximálne možnú dobu – na 6 mesiacov, pritom otázkami efektívnosti a účelnosti zaistenia sa vôbec nezaoberal. Najvyšší súd SR dal v súvislosti s odvolacími námietkami navrhovateľa ohľadne efektívnosti a účelnosti jeho zaistenia do pozornosti **právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v náleze č. k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19. októbra 2010**, ktorý rozhodoval v obdobnej veci (rozdiel bol v tom, že v preskúmanom prípade išlo o výkon trestu vyhostenia a nie o výkon administratívneho vyhostenia), pričom uviedol: *„Konanie o zaistení, ktorého sa týka*

prejednávanej sťažnosti a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé, či izolované. Uvedené konštatovanie vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým je v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. V zásade tu neplatí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd. Výnimkou je situácia, ak samo vnútroštátne právo zakotvuje podmienku nevyhnutnosti. Vtedy sa z pohľadu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) posudzuje nevyhnutnosť v rámci posúdenia zákonnosti zaistenia. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné takto skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo dohovor v texte čl. 5 ods. 1 písm. f) uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie či priebeh takého konania, ale aj reálnosť vyhostenia.“ Ako je ďalej v náleze uvedené, vzťahom medzi zaistením a jeho účelom sa viackrát zaoberal aj ESLP – napr. vo veci Samie Ali vs. Suisse, Agnissan vs. Denmark, Abdolkhani and Karimnia vs. Turkey. Ústavný súd Slovenskej republiky navyše poukázal aj na české prípady, rozhodované Nejvyšším správním soudem – rozsudok č. k. 1 As 12/2009-61 a rozsudok č. k. 2 As 80/2009-66.

Na základe vyššie citovanej časti odôvodnenia nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky konštatoval Najvyšší súd SR, že v predmetnej veci došlo k pochybeniu zo strany správneho orgánu, aj krajského súdu. Správny orgán sa otázkou vyhostiteľnosti navrhovateľa vôbec nezaoberal a napriek tomu, že bolo povinnosťou krajského súdu zaoberať sa navrhovateľovou námietkou účelnosti a efektívnosti zaistenia, a to najmä z pohľadu reálnosti jeho vyhostiteľnosti, krajský súd iba uviedol: „Z výroku rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa, rovnako ako z odôvodnenia tohto rozhodnutia, krajskému súdu vyplynulo, že navrhovateľ bol zaistený za účelom výkonu rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení na územie Arménska rozhodnutím OHK PZ Ulič zo dňa 11. júna 2011 č. p. PPZ-HCP-SO15-91-002/2011, ktorým mu bol uložený aj zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na päť rokov, t.j. do 10. júna 2016. Vzhľadom na dôkazy vykonané v správnom, ako i súdnom konaní,

je krajskému súdu zrejmé, že v prípade zaistenia osoby navrhovateľa boli splnené všetky zákonom i medzinárodnými zmluvami ustanovené podmienky pre zaistenie osoby. V prípade navrhovateľa bolo vykonateľným rozhodnutím OHK PZ Ulič dňa 11. júna 2011 rozhodnuté o administratívnom vyhostení navrhovateľa, ako to už bolo uvedené. Správny orgán je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka chránených inými právnymi predpismi. Krajský súd v tejto súvislosti udáva, že odporca postupoval správne a v súlade so zákonom, pričom v konaní bola preukázaná odôvodnenosť zaistenia navrhovateľa pre výkon jeho administratívneho vyhostenia a zároveň bola preukázaná dôvodnosť zásadného zásahu do jeho osobnej slobody spočívajúcej v jeho umiestnení do ÚPZC v Sečovciach. „Z domácej právnej úpravy, zo záväznej judikatúry ESLP, ale aj z komparatívnej judikatúry a vôbec z podstaty zaistenia za účelom vyhostenia pritom, podľa Najvyššieho súdu SR, vyplýva, že logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený, preto bolo potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný. Námietky navrhovateľa, týkajúce sa účelnosti a efektívnosti jeho zaistenia, tak zostali zo strany krajského súdu nezodpovedané a nebolo objasnené ani to, či bol takýto postup v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru, v nadväznosti na judikatúru ESLP.

Vzhľadom k tomu, že účelnosťou a efektívnosťou zaistenia a vyhostiteľnosťou navrhovateľa sa správny orgán vôbec nezaoberal, neboli splnené podmienky pre jeho zaistenie, hoci formálne existovalo právoplatné rozhodnutie o vyhostení navrhovateľa v rámci trestného konania. Z uvedeného dôvodu mal krajský súd dospieť k záveru, že opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie trpí touto vadou, ktorá bola spôsobilá vyvolať zrušenie rozhodnutia správneho orgánu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Keďže na uvedenú okolnosť krajský súd neprihliadol, odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku č. k. 2Sp/17/2011-29 zo dňa 18. augusta 2011 tak, že bolo účelné rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-SO15-147-001/2011 zo dňa 27. júla 2011 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 O. s. p. veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. a v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p.

úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si navrhovateľ trovy v zákonom stanovenej lehote neuplatnil a ani nevyčíslil v súlade s § 151 ods. 1 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 2. novembra 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková